

ІВАНОВ Вадим Миколайович (18(30). 05. 1892, м. Маріуполь, нині Донец. обл. — 15. 01. 1962, Київ) — лікар-терапевт. Доктор медицини (1935), професор (1934), академік АМН СРСР (1953) та АН УРСР (1957). Заслужений діяч науки УРСР (1946). Сталінська премія (1951). Державні нагороди СРСР. Закін. Університет св. Володимира у Києві (1916). Працював лікарем. Від 1918 — у Київ. мед. інституті: проф., зав. факультет. терапевт. клініки (1933–41), очолював каф. терапії сан.-гіг. (1944–51) і стоматол. (1945–48) факультетів, шпитал. терапевт. клініку (1951–62); водночас — керівник відділу клін. фізіології Інституту фізіології АН УРСР (Київ, 1953–62). Голова Наук. товариства терапевтів УРСР (від 1953). Наукові дослідження з фізіології й патології трав. та дихал. систем, онкології. На основі клін.-фізіол. вивчення рухової і секретор. функцій шлунка, період. діяльності органів травлення вперше виявив своєрід. клін.-тоніч. стан шлунка при болях, описав типи гіперсекреції, гіперсекреторні та

больові кризи, явище гетерохімії при виразк. хворобі; для дослідж. шлунк. секреції започаткував застосування подразників різної сили. Один з основоположників у СРСР гастрографії. Вивчав клін. і діагност. значення томофлюорографії при захворюваннях легень (туберкульоз, абсцеси); заг. зміни в організмі хворих на рак внутр. органів. На фасаді однієї з лікарень Києва, де працював І., йому відкрито мемор. дошку.

Основні праці

О забрасывании содержимого 12-перстной кишки в тощий желудок вне пищеварения // Рус. клиника. 1926. Т. 5, № 23; Дивертикулы желудка. К., 1948 (співавтор); Диагностика рака легких // ВД. 1949. № 1; Диагностическое и клиническое значение томофлюорографии. К., 1951; Достижения внутренней медицины в Украинской ССР за 40 лет // ВД. 1957. № 12; Избранные труды. К., 1985.

Рекомендована література

1. Бурчинский Г. И. Основные направления научной деятельности академика АН УССР, действительного члена АМН СССР, проф. В. Н. Иванова // Вопр. гастроэнтерологии. К., 1963;
2. Пелешук А. П., Ревуцкий Е. Л. Вадим Миколайович Иванов: До 100-річчя з дня народж. // ЛС. 1992. № 4;
3. Касьяненко І. В. Розвиток ідей академік В. М. Іванова в сучасній онкології // Там само;
4. Москаленко В. Ф., Полякова І. М. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2006). К., 2006.

В. П. Шипулін

Бібліографічний опис:

Іванов Вадим Миколайович / В. П. Шипулін // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14269>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).